

Dokumentnamn			Sida
Delegering Administrering av blodförtunnande läkemedel i tablettform			1 (2)
Dokumentet ingår i delegeringsutbildningen för läkemedelshantering			
Framtagna av Medicinskt ansvariga	Godkänd av	Upprättad 2021 04	Revideras 2024

Delegering

Administrering av blodförtunnande läkemedel i tablettform

Bakgrund

Blodförtunnande läkemedel används för att förebygga och behandla blodproppar. Läkemedlen gör att blodet inte kan levra sig, koagulera, och risken för blodproppar minskar. Läkemedlen kallas därför antikoagulantia.

Blodpropp

Blodproppar i viktiga organ är orsaken till några av våra vanligaste allvarliga sjukdomar ex hjärtinfarkt när blodproppar bildas i hjärtats kranskärl eller när blodproppar bildas i hjärnan och patienten drabbas av stroke.

Blodproppar kan även bildas i benens djupa och ytliga blodkärl.

Blodförtunnande läkemedel minskar risken för blodproppar

Blodförtunnande läkemedel minskar risken för blodproppar och hjälper blodets eget system att lösa upp redan uppkomna blodproppar.

Ibland ordineras blodförtunnande läkemedel som förebyggande behandling vid ökad risk för blodproppar ex i samband med större hjärt- eller klaffoperationer eller vid förmaksflimmer.

Andra sjukdomar som cancer, hjärtsvikt, högt blodtryck och diabetes kan även ge ökad risk för blodpropp.

Vilka läkemedel används?

Blodförtunnande läkemedel brukar delas in i grupper:

- trombocythämmare
- vitamin K-hämmare
- NOAK, som är en förkortning av nya orala antikoagulantia
- heparingruppen.

Läkemedel i heparingruppen finns som sprutor och de övriga läkemedlen som tabletter eller kapslar som ska sväljas (peroral administrering).

Läkemedlen verkar på olika sätt. Vissa minskar blodplättarnas förmåga att klumpa ihop sig, andra påverkar på olika sätt bildningen av de ämnen som blodproppen byggs upp av.

Vilket läkemedel läkaren ordinerar beror på vilken sjukdom patienten har.

Delegering av läkemedelshantering

I din läkemedelsdelegering kommer blodförtunnande läkemedel i tablettform att ingå om patienten är ordinerad blodförtunnande läkemedel. Dessa läkemedel kommer att finnas i apodos eller i dosett

Du ska ta del av denna information innan du får läkemedelsdelegering.

TABLETT WARAN ELLER WARFARIN

Tablett Waran eller warfarin ges som behandling när patienten drabbats av blodpropp. Läkemedlet ges alltid på kvällen och finns i läkemedelsdosett.

Noggrann kontroll krävs av de patienter som är ordinerade Waran/warfarin.

PK- värde i blodet mäts kontinuerligt (mått på blodlevringsförmågan) och läkemedelsdosen korrigeras utifrån aktuellt värde.

Det är risk för blödning om värdet blir för högt och risk för blodpropp om värdet blir för lågt.

Varje patient har en individuell läkemedelsordination som kan variera efter varje provtagningstillfälle. Kontrollera alltid datum så att det är den aktuella ordinationen som finns.

Effekten påverkas av andra läkemedel.

Man ska inte använda receptfria läkemedel som påverkar blödningsrisken t ex Treo, Magne-cyl, Ipren, Voltaren utan att informera läkare.

Patienter som behandlas med Waran/warfarin får en informationsbroschyr och ett halsband som talar om att man behandlas med blodförtunnande läkemedel.

Gruppen NOAK- (Nya Orala AntiKoagulantia)

Tablett Pradaxa,
Tablett Xarelto,
Tablett Eliquis och
Tablett Lixiana

Kontakt med sjuksköterska

Kontakta sjuksköterska om patientens beteende ändras, har ramlat, har slagit i huvudet eller får en blödning ex. näsblod. Det finns en risk för stora blödningar.

Kontakta sjuksköterska när du upptäcker:

- näsblod
- blod i urinen
- blod i avföringen som gör avföringen svart eller synligt färskt blod
- många eller stora blåmärken i huden.

Patienter som tar blodförtunnande läkemedel blöder lättare från sår eller vid skada. Det beror på att blodet inte koagulerar lika snabbt som tidigare.

Symtomen kan bero på att effekten av det blodförtunnande läkemedlet har blivit alltför kraftig.